

**Monstru
podoben**

VIKTORÍN ŠULC

**PANOPTIKUM
SEXUÁLNÍCH VRAŽD**

3.

**NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA**

Sny o krvi... Ale které jsou ty pravé?	9
Krok do tmy	38
Slečna Smrt.	107
Vražda přes kopírák	177
Hračky v koutě.	209
Tajemství vyhaslých očí	279
Lovci osamělých dívek	322
Balada o mrtvých a studni	384
Místo modliteb rdousil	417
Vražda kvete v každém věku	494

Krok do tmy

Zatěkal zoufale očima kolem sebe.

Jako by pořád ještě věřil, že uvidí něco, co ho přiměje neodcházet.

Co mu poradí, proč může zůstat.

Nic. Nic. Žádná naděje...

Rádoby odhodlaným pohybem utáhl smyčku kolem svého krku. Zaryla se mu do tepen jako předzvěst, co se stane, až udělá poslední krok do prázdna.

Udělal ho vzápětí... A rozletěl se do věčné tmy.

Některé kriminální kauzy – fakt, není jich málo – provází doslova chuť banality:

Recidivista spáchá loupežnou vraždu a ten samý den, v nepříliš vzdálené hospodě, se pokusí prodat starožitné kapesní hodinky oběti, nezaměnitelné *cibule* s vyrytým rodinným monogramem. V téže hospodě je podnapilý pachatel taky zadržen, ještě s *neviditelnými* stříkanci krve na rukávech bundy či nohavicích kalhot...

Taková policejní klasika. Denní chleba mordparty.

Jsou ovšem případy, kdy se před kriminalistou či badatelem, otevírajícím k analýze spis starého, vlastně už promlčeného *pomníku*, rozprostře strhující drama plné napětí a nezodpovězených otázek.

Včetně té nejdůležitější záhady, čekající na odpověď více než dvacet let:

KDO VRAŽDIL? KDO JE PACHATEL?

V úředním almanachu nazvaném *Přehled neobjasněných vražd na území ČR za rok 1993*, se v součtu 33 případů nacházejí také jména dvou viktím – Marie a Hany.

Kauza č. 3, Frýdek-Místek, 29letá Marie Přivřelová, uškrcená přesně nezjištěným předmětem, možná vlastní dámskou punčochou, kterou pachatel odřízl od původního páru.

Obraťme pár listů svazku...

Kauza č. 15, Bystřice pod Hostýnem, 31letá Hana Irovská, uškrcená rukávem, který pachatel odtrhl z halenky oběti.

Marie a Hana.

Předesílám, že nelze v žádném případě konstatovat, že oba moravské případy spolu souvisejí. Neexistuje jediná taková indicie a sotva – i pro toho nejodvážnějšího fabulátora – bude kdy k mání.

Marie, Hana, dvě jména milá, panny jak jarní růže květ...

Jestliže chmurně básnivý Erben dal první z krasavic poznat životní štěstí, druhé přisoudil máry, rakev a „černou zem“,⁷ pak smutné hrdinky našeho vyprávění skončily tragicky obě. Jejich kauzy totiž tematicky zapadají do *Panoptika sexuálních vražd* až příliš dokonale.

Shoda existuje také v tom, že pravděpodobní, až téměř jistí pachatelé unikli světské spravedlnosti, aniž by se mohli z této výsady radovat.

Neboť takový už je úděl sebevrahů.

I. Tělo na střeše viděti...

INSPIROVAL SE SADISTICKÝ VRAH ZLOČINEM DEVIANTA Z AMERICKÉHO BRONXU?

Takový podtitulek by si nejspíš zasloužil příběh kruté a násilné smrti bezmála třicetileté Marie Přivřelové, ničím mimořádné, spíše typicky průměrné ženy v domácnosti, kdysi poklidně žijící v severomoravském Frýdku-Místku.

Kauza v sobě navíc obsahuje mimořádný náboj záhady, přímo vyzývající k detektivním dedukcím. Ano, existují chvíle, kdy jsou

---

⁷ Karel Jaromír Erben, Štědrý den z cyklu básní *Kytice*, Rebcovo nakladatelství, 1944.

poznatky kriminalistických věd a všechny technické vymoženosti doslova k ničemu.

A můžete se spolehnout jen a jen na svou logiku a představivost, poirotovsky řečeno na buňky šedé kůry mozkové. Popřípadě na policejní čuch, jak říkával pan rada Vacátko z pověstné čtyřky...

Zkusit si to může každý čtenář této knihy, sumář informací k případu je v podstatě kompletní. Shromáždil jsem a uspořádal všechny – dostupné – klíčové informace, včetně možného psychologického profilu neznámého vraha.

Kontaktoval jsem vyšetřovatele i operativce do případu zasvěcené. Byl jsem se v jejich doprovodu podívat na místo činu a nejen tam...

Inspiroval se moravský sadistický vrah zločinem devianta z amerického Bronxu?

Jenomže při psaní magazínové reportáže se prvotní barvotisk zaoceánské krimi – stejně jako nabídka tuzemské šarády pro detektivní kratochvíli – zatraceně rychle vytrácely. Čím dál kvapněji jsem si uvědomoval trpkost dřenež Mariina osudu, o jehož detailní poznání jsem se ucházel:

Zemřela máma dvou dětí.

Neodvratně a neodvolatelně.

Ani ten nejbrilantnější policejní tah či sebeskvělejší psychologická dedukce už nikdy nevrátí manželku a mámu jejím nejbližším.

Dvacet roků takzvaného promlčení⁸ již dávno uplynulo. Všechny otazníky zůstaly, katarze nulová... Spis ČVS: KVV-86/10-93, *poškozená Marie Přivřelová, § 219/1 tr. zák.* se stal už ryze archivní záležitostí.

Rozložit si ho na pracovním stole může v tropickém létě 2017 leda tvůrce *Panoptika sexuálních vražd*.

Ta chvíle právě nastala.

⁸ Promlčecí doba trestní odpovědnosti za spáchání vraždy je – napříč historií obsahu trestního zákona za poslední půlstoletí – neměnná, podle nynějšího § 34 odst. 1a zák. č. 40/2009 Sb. nastává po uplynutí dvaceti let od nápadu skutku.

Bylo úterý 16. února 1993.

Kolem desáté dopolední se vrátil domů z noční šichty a tradiční krátké návštěvy hospody – úspěšně vyfárání se přece musí zapít! – 31letý Rostislav Přivřel, horník na dole Staříč.

Když odemykal byt, začaly se k jeho značnému překvapení ozývat plačící dětské hlasy. Uvnitř pak otec našel osmiletou dceru a šestiletého syna, oba slzící, ale především zmatené.

„Ráno vždycky chodila maminka pro noviny a připravila nám snídani. Ale ten den, kdy jsme se probudili, nebyla ani mamka, ani snídaně, ani noviny...“

Tahle dětsky upřímná věta, podobná jakési ponuré říkance, dramaticky shrnula totální ztroskotání dosavadních jistot. A byla též předzvěstí horších chvil, jež měly teprve přijít.

Ale po pořádku.

Sotva se panu Přivřelovi podařilo uklidnit zkormoučené dětičky, začal manželku hledat. V prodejně, umístěné v přízemí domovního bloku, však třicetiletou Marii, jinak notoricky stálou zákaznici, neviděli.

Nebylo problémem zjistit, v čem Marie z domova odešla. Především chyběl její červenohnědý flaušový kabát a kozačky, tedy oblečení, jaké v této roční době obvykle volila, když šla do schránky pro noviny a na nákup.

V bytě chyběly klíče, kroužek s asi sedmi fabkami, zato ženina peněženka a nákupní taška se nacházely na obvyklém místě. To bylo velmi podivné, vždyť kam a proč by Marie takhle brzy ráno odcházela?

Nejvíce pana Přivřela vylekalo, když před domem uviděl otevřený kanál. První pátrací úkony policie byly proto zaměřeny i na prohlédání kanalizace. Dodám, že bezvysledné.

Stejně tak dopadlo pátrání na všech logických i méně logických místech, kde se dal nález Marie Přivřelové – nebo aspoň vysvětlení jejího zmizení – předpokládat:

Lékařská pohotovost, nemocnice, psychiatrická zařízení.

Příbuzní, kamarádky, známí.

Motohlídky, místní policejní oddělení...

Nic, zhola nic. Vyčerpáním této metodiky jako by kauza zmizelé mladé ženy ustrnula na mrtvém bodě. Bohužel, opakoval se jistý policejní nešvar, který má v několika tuzemských případech recidivní charakter. Bylo totiž kontraproduktivní otálet s razantním vyšetřováním v aktuálním čase, kdy ještě paměť aktérů a svědků nevybledla!

Jenomže... Kriminalistů, pátrajících po pohřešovaných a hledaných osobách je logicky mnohem míň než detektivů z oddělení vražd. Pátrači jsou vytrvalí buldoci, zvládnou i velmi dlouhé tratě – ale co sami zmůžou?

Naopak mordparta si podle interních předpisů hleděla svého, beztak měla počátkem divokých devadesátých let hodně na práci. Jenomže záhadné zmizení Marie Přivřelové, dosud vždy spolehlivé mámy dvou dětí, napovídalo – muselo napovídat! –, že došlo k nějaké tragédii, dost možná ke zločinu.

Vždyť kam by Marie odcházela?

Dobrá, připustíme, že modus vivendi ženy v domácnosti se pohybuje v určitém kruhu někdy nudného, jindy únavného stereotypu.

Takže – dejme tomu – se Marie, vyučená a nezaměstnaná švadlena, rozhodla k zásadní životní změně. Usmyslela si, že za sebou nenávratně spálí všechny mosty.

Ale, opakují, kam by Marie odcházela? Za nějakou vysněnou profesí? Za novým pestřejším a zajímavějším životem? Za milencem, který jí snese modré z nebe – aby s ním v budoucnu počala další děti a starala se o ně?

A to by Marie opustila rodinný přístav bez peněz, dala všemu vale, jen by si na odchodu přehodila přes domácí oblečení *flaušák*?

Sebepádnější ironické otázky ovšem připomínaly žáčkovské hraní tenisu proti zdi s namalovanou sítí. Můžete zkusit raketou odpálit

ten nejlepší úder – prásk, bum! – míček se stejně po chvíli navrátí, vždycky přihopsá zpět...

Zůstávaly jen otázky bez odpovědí, stereotypní krčení ramen. Jinak řečeno, vyšetřování Mariina „nevysvětlitelného“ zmizení se v příštích dnech nepohnulo ani o píd.

Neexistence manželky a matky začala být v rodině Přivřelových podivnou realitou.

Uplynuly dva týdny s vydatnými únorovými mrazy a hustým sněžením. Únor se překulil do března, zima začala zvolna polevovat, tál sníh...

Začalo se tak objevovat, co mělo lidským očím zůstat utajeno co nejdéle.

V sobotu 6. března, v 10.25 hod., zazvonil u dveří Timčových, ve 13. patře domu čp. 3058, kde kdysi bydlela také Marie Přivřelová, vyděšený nájemník Šimek ze 14. – tedy nejvyššího – patra. Byl bleďý, trásl se rozčilením a věty se mu jen těžko skládaly dohromady: „Díval jsem se z okna... Na střeše něco leží. Něco jako gumová panna – nebo mrtvola!“

Platila druhá možnost.

V blízkosti oplechované, čtyřicet centimetrů vysoké střešní okrajové zídky ležela pod napadaným sněhem zcela nahá ženská mrtvola.

Spočívala v bizarní, jakoby uvolněné pozici. O pár týdnů později použije forenzní znalec z odvětví klinické psychologie zajímavý, pro někoho možná *ulitlý* termín, který ovšem přesně vypovídá o scéně vraždy:

Poloha snící ženy...

Policejní ohledání místa činu, resp. nálezů začalo ve 14.30 hod., tedy za denního světla a slabého sněžení, při teplotě –3 stupně Celsia.

„... pravá ruka je zvednuta a v lokti pokrčená, levá je natažená a upažená. Celé tělo je pokryto slabou vrstvou sněhu. Tělo je značně

ztuhlé, promrzlé a částečně přimrzlé k asfaltové lepence. Vlasy mrtvoly jsou delší, špinavě blond až světle hnědé. Oči jsou zavřené a rty při sobě. Obličej je červenofialový, uvedené zbarvení sahá až k horní části hrudní kosti.

Na krku je zřetelná strangulační rýha, která je silnější vpředu a zeslabuje směrem dozadu. Na nohou jsou drobné oděrky v oblasti obou kotníků,“ zní stěžejní citace.

Ze zajímavých stop, zapsaných v rámci policejního protokolu, můžeme jmenovat:

č. 1/BIO – částechy suchého listí ve vlasaté části hlavy

č. 2/BIO – malé množství krve v oblasti hýždí

č. 8/VĚC – hnědá látková sukně se zipem, zajištěná v pravém rohu střechy vedlejšího domu čp. 3059

č. 16/VĚC – na zemi, za krycím plechováním dilatační spáry mezi domy čp. 3058 a 3059 byl zajištěn cihlově červený dámský kabát, zapínaný vpředu na knoflíky, značně ušpiněný, dále špinavý, potrhaný, zřejmě dámský nátělník, pestrobarevná dámská halenka, roztrhané dámské punčochy se srolovanou modrou ponožkou,⁹ dále černá krajková podprsenka, zakrvácené spodní bílé kalhotky. V již zmíněném kabátě, v levé kapse, se nacházel svazek fabkových klíčů.

Především popis oblečení a fakt „fungujících“ klíčů přispěl primárně k potvrzení totožnosti, skutečně se jednalo pohřešovanou Marii Přivřelovou.

Záhada ženina osudu byla vyřešena tím nejkrutějším a nepochybně i velmi – v drastickém slova smyslu – překvapujícím způsobem. Ukázalo se, že nešťastná Marie nikam neuprchla, nikým nebyla unesena, vlastně nikdy neopustila svůj domov.

Šokující! Bizarní! Strašlivé!

---

⁹ Jak se později ukázalo, jednalo se pouze o jednu nohavici, odříznutou z původního páru punčoch. Chyběly také kozačky oběti.

Kdo jí to mohl udělat? Kdo spáchal takový zločin? Už během víkendu začal region horečně pulzovat zprávami o vraždě Marie Přivřelové, zprvu jen ústním tradováním, zanedlouho se ochotně přidala média:

Mrtvá žena na střeše!

Nájemníci žili dva týdny s mrtvolou – a teď se bojí jeden druhého!

V sousedství se prý ztratila další žena!

Vrah údajně nepochází z domu, přitom si záhadně opatřil všechny důležité klíče.

Lidé zoufale zajišťují dveře svých bytů a trnou při každém podezřelém zvuku!

Mezi lidmi kolovala řada děsivých zvěstí. Jak už to bývá, strach se živil vlastním tělem – a šlo mu to k duhu! Jestliže se v pátracích relacích hovořilo pouze o násilné smrti uškrcením, byly to především informační „průsaky“ o hrubé sexuální agresi pachatele, které zvířily palčivou neurózu obav z monstrózního vraha.

Město ovládl strach.

Pitva proběhla 8. března 1993 ve „starém“ ústavu soudního lékařství, tehdy ještě usídleném v malém komplexu budov v Ostravě-Zábřehu.

Primář MUDr. Svatopluk Loyka a MUDr. Igor Dvořáček označili jako bezprostřední příčinu smrti udušení z uškrcení. Pachatel, útočící zezadu, použil ploché škrtidlo, které dvakrát obtočil oběti kolem hrdla.

S největší pravděpodobností se jednalo o chybějící část punčochových kalhot, které byly nalezeny v dilatační spáře mezi domy. S příčinou smrti korespondoval otok mozku, výrazně prokrvené krční orgány a rozlomená jazykka.

Znalci dále konstatovali rozsáhlá poranění genitálií oběti, svědčící pro hrubou sexuální manipulaci rukou či tupým předmětem v pochvě. Zranění měla vitální charakter, došlo k nim tedy v době, kdy poškozená ještě žila, nebo byla aspoň zachována funkce krevního oběhu.

K sexuální manipulaci mohlo dojít v průběhu škrcení (což bylo málo pravděpodobné) nebo bezprostředně po škrcení. Poškození pochvy mj. hvězdicovitým natržením vchodu by ženě způsobilo silnou bolest, srovnatelnou s potížemi během porodu, kterou by určitě projevila intenzivní obranou a křikem.

Oděrky v bederní krajině mohly vzniknout při hrubém stahování oděvu, oděrky na dolních končetinách se daly vysvětlit vlečením těla pachatelem po drsném podkladu. Známký sebeobrany znalci nezjistili.

Krátce před činem požila žena tekutinu s kofeinem. V žaludku byly ještě nalezeny zbytky mandarinky nebo pomeranče, konzumované ne déle než dvě hodiny před smrtí.

V průdušnici se nacházely vdechnuté zvratky, které byly rovněž v jícnu. **Zvracení u poškozené mohlo být vyvoláno psychickými potížemi, problémy, pocity nervozity a strachu, z vědomí bezvý-
chodné situace hrozící smrtí.**

Tento poznatek soudních lékařů dobře a logicky korespondoval se zajištěnými stopami zvratků na oblečení mrtvé a na jejím těle. Další důležité konstatování expertů se nacházelo v závěru posudku:

Krátce před smrtí neměla žena nechráněný pohlavní styk. Ze strany pachatele se podle všeho jednalo o hrubý sexuální útok, možnost sebeukájení je proto nejvyšší pravděpodobná.

Severní Morava.

Okresní město Frýdek-Místek.

Novodvorská ulice, domy čp. 3057–3059.

Přibližujme a zvětšujme na imaginární obrazovce satelitní snímek, abychom mohli detailně popsat místo vraždy...

Klíčovou roli pro pochopení situace na místě nálezů mrtvého těla Marie Přivřelové hraje totiž poloha tří inkriminovaných domů ve zmíněné ulici:

Sousedí nikoliv v řadě, ale v jakémsi pomyslném zástupu. Přední stěna „osmičky“ totiž začíná v půli „sedmičky“, to samé se týká

„devítky“, která má zadní ukončení stavby vysunuto nejdál z celého trojbloku.

Mikrovět sám pro sebe? V určitých chvílích ano.

Další důležitý fakt spočíval v tom, že mezi střechami domů čísla popisného 3057, 3058 – právě na zdejší střeše tělo zavražděné ženy leželo – a 3059 existovala nevelká dilatační spára, kterou šlo při potřebné dávce odvahy překročit.

Každý z věžáků měl 14. pater, výtahy ovšem jezdily jen do třináctého podlaží. Odtud bylo možno stoupat výš jen po schodech. Ve 14. patře byl vedle strojovny výtahu vždy jen jediný byt. Vedla k němu uzavřená chodbička, po jejíž levé straně se nacházely plechové resp. skleněné dveře umožňující vstup na střechu.

Podle domovního řádu měl vlastnit klíče od dveří kromě nájemníka bytu ve 14. patře ještě domovník. Vyšetřování vraždy ovšem záhy prokázalo, že teoretické předpoklady se s praktickými poznatky občas divoce míjejí...

Ovšem pozor! Uprostřed každé střechy stál přes celou šíři přístavek, vysoký cca 2,30 metru, rozdělující střechu na dvě nestejně velké části. Tato stěna představovala pro pachatele – pracujícího v časové tísní, s břemenem těla oběti a bez potřebného vybavení, ať už máme na mysli žebřík nebo horolezecké pomůcky – jen složitě řešitelnou překážku.

Pokud tedy neměl schopnosti Supermana, Batmana či Spidermana, dodejme, nejlépe všech dohromady...

Kriminalisté vypracovali verze k možnému pachateli a jeho motivaci:

1) Jedná se o osobu pocházející z okruhu rodiny či dalších příbuzných, motiv činu byl sexuální, loupežný nebo vyplynul z rodinných neshod.

2) Dále může jít o osobu mající k místu nálezu těla vztah, nebo osobu z řad nájemníků domů čp. 3057, 3058, 3059, motiv činu byl sexuální nebo loupežný.

3) V úvahu připadá též náhodně se vyskytující osoba, popřípadě jedinec z řad deviantů a kriminálně závadových osob, motiv činu byl sexuální nebo loupežný.

Loupežný? Ale proč?

Tak se aspoň táže pozorný čtenář... Vždyť peněženka oběti zůstala v bytě Přivřelových! Jenomže fakt momentální nemajetnosti napadené ženy byl pro loupeživého pachatele zprvu utajen.

Navíc: s okamžikem Mariina pohřešování zmizely její hodinky zn. Čajka s pláštěm ze žlutého kovu (výrobní číslo 800 779), dále pár zlatých náušnic s oválným červeným kamínkem umístěným do středu. Nikdy se také nenašel zlatý prsten s červeným kamenem obdélníkového tvaru...

Takže loupež, ať už v primárním či sekundárním pořadí motivace, nemůžeme nikdy zcela vyloučit.

Kriminalisté s maximálním nasazením sil rychle vyslechli a vytěžili zhruba 420 lidí, především nájemníků domu č. 3058 v Novodvorské ulici a obyvatel blízkého okolí.

Horečnaté tempo mělo svůj důvod, takřka třínedělní náskok pachatele vzbuzoval oprávněné obavy. Precizní práce pomohla sestavit mimořádně zajímavý a informačně bohatý časový snímek vraždy:

Pondělí 15. února 1993

20.50 Marie Přivřelová uložila děti k spánku a sleduje televizní program. Její manžel Rostislav odchází z domova na noční směnu: „Byl to zcela běžný den. Vařil jsem maso pro fretku, cítil jsem se před šichtou nějaký rozlámaný. Doma byla pohoda, žádná hádka, žádné napětí. Klapalo nám to, měli jsme se rádi.“

???.? V blíže neurčenou noční dobu šla na WC dcerka Přivřelových. „Maminka neseděla u televize v obýváku, ale spala v ložnici.“

Úterý 16. února 1993

07.05 Nájemnice Sigmundová z domu čp. 3058 slyší, jak u bytu Přivřelových klaply dveře. „Za ta léta bydlení už poznáte, odkud jaký zvuk přichází. Předpokládala jsem, že paní Přivřelová jde na nákup.“

07.15 Miroslava Slavíková, bydlící ve Slezské ulici čp. 2888, vyhlíží z okna svého bytu, vzdáleného od střechy domu č. 3059 asi čtyři stovky metrů.

„To datum si pamatuju dobře, můj syn šel na injekci a já jsem se dívala za ním z okna. Pak mě ale upoutalo dění na zmíněné střeše domu.“ Střechu ozařovalo vycházející slunce, byl mráz a dobrá viditelnost. Co tedy svědkyně viděla?

„Byl tam muž v modré bundě a nějaká barevně oblečená žena, zdálo se mi, že na tu zimu toho má na sobě nějak málo. On ji držel kolem pasu, ona se dívala dolů, stáli v hodně divné pozici. Jako kdyby ji tlačil ke kraji a současně ji přidržoval... Hned mě napadlo: *Chce ji postrašit? A vzápětí Snad ji ten chlap nechce shodit dolů?!*“

Svědkyně Slavíková si běžela pro brýle do vedlejší místnosti. Když se vrátila k oknu, bylo vidět na střeše jen mužskou postavu: „Ten chlap byl sehnutý, zřejmě něco dělal na podlaze střechy. To mě uklidnilo. Získala jsem dojem, že se jedná o izolatéra, upravujícího zatékající střechu. A že ta žena mu předtím ukazovala nějakou závadu.“

07.25 svědkyně Veličková, bydlící v domě čp. 3058 ve 4. patře, slyší několik výkřiků o pomoc. „Znělo to jako *Pomoc!* a *Ne!* Zdálo se mi, že zvuk jde jako ze shora, ze střechy.“

07.30 nájemnice Timčová, bydlící ve 13. patře domu čp. 3058, slyší z chodby podivné, podezřelé zvuky:

„Připadalo mi to, jako kdyby někdo táhl po zemi něco těžkého, například pytel s pískem. Vnímala jsem ty zvuky směrem od výtahu vzhůru po schodech do 14. patra. Chtěla jsem se jít podívat, co se děje, jenomže vtom zazvonil telefon. Během hovoru jsem pak na svůj úmysl zapomněla, ty zvuky se už taky neopakovaly.“

Viktorín Šulc

Monstru podoben

PANOPTIKUM
SEXUÁLNÍCH
VRAŽD

3.

Přebal s využitím snímku Pavla Šmejkal a vytvořil Lukáš Tuma.

Redakce Pavlína Kajnarová a Stanislav Tumis.

Vydalo Nakladatelství Epoque, s. r. o.,

Kaprova 12, 110 00 Praha 1,

v roce 2019 jako svou 675. publikaci.

Edice Victima, svazek 9.

První vydání, 584 stran.

Sazbu, skeny a litografii provedlo studio Prestig.

Výtiskl Akcent tiskárna Vimperk, s. r. o.

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Knihy Nakladatelství Epoque můžete zakoupit
u svého knihkupce, nebo si je lze objednat:
písemně na adrese: Kaprova 12, 110 00 Praha 1 – Staré Město,
telefonicky na čísle: 224 810 353,
e-mailem na adrese: epocha@epocha.cz,
na internetové stránce: www.epocha.cz